

систему оцінювання знань (*Л.Паламар*) з української мови як іноземної. Жваве обговорення викликала дуже цікава доповідь *Олександри Антонів* (Львів) про культурний компонент у тестах з української мови. Про термінологічний апарат Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти доповідала *Марія Блажко* (Київ).

Кілька доповідей запропонували українські полоністи. *Алла Кравчук*, зокрема, проаналізувала відповідність університетської програми з польської мови як іноземної державним програмам сертифікаційних іспитів з польської мови. Співавтором цієї доповіді була *Моніка Русін* – випусниця Сілезького університету, котра протягом кількох років стажувалася та працювала на кафедрі польської філології Львівського національного університету імені Івана Франка. Про фразеологію в програмі університетських полоністичних студій та в матеріалах сертифікаційних екзаменів з польської мови як іноземної доповідали *Юлія Дільна* і *Юлія Сагата*. Особливостям викладання та тестування українського синтаксису в польськомовній аудиторії була присвячена доповідь *Оксани Огорілко*. Кілька заявлених раніше і включених до програми конференції доповідей не було виголошено через відсутність доповідачів (*Світлана Адаменко*, Львів–Геттинген, Німеччина; *Світлана Романюк*, Варшава, Польща; *Тетяна Лагута*, Харків; *Лариса Селіверстова*, Харків, *Андрій Панченко*, Київ), однак читач зможе з ними ознайомитися в запланованих до видання матеріалах конференцій та збірниках наукових праць.

Проведена у Львові міжнародна конференція стала, з одного боку, вагомим етапом сертифікаційної діяльності українських філологів, а з другого – послужила ще більшому згуртуванню міжнародного середовища осіб, що займаються сертифікацією мови як іноземної.

Алла КРАВЧУК

**“ЮЛУШ СЛОВАЦЬКИЙ:
ПОГЛЯД З ПЕРСПЕКТИВИ XXI СТОЛІТТЯ”
(Львів, 2–3 грудня 2009 р.)**

2–3 грудня 2009 р. у Львівському національному університеті імені Івана Франка відбулася міжнародна студентська наукова конференція “Юлуш Словацький: погляд з перспективи XXI століття” – перша наукова літературознавча конференція, самостійно організована молоддю кафедрою польської філології. Тема конференції була навіяна історичним моментом – саме торік виповнилося 200 років від дня народження геніального польського романтика, великої людини польсько-українського пограниччя. Конференція, ідеєю якої завдячуємо непересічній дослідниці польського романтизму, доцентів кафедр польської філології Людмилі Петрухіній, стала одним із не надто численних українських голосів у ювілейному хорі.

Конференція збрала молодих дослідників творчості Словацького з кількох наукових осередків України й Польщі: Львівського національного університету імені Івана Франка, Дрогобицького державного педагогічного університету, Національного університету “Острозька академія”, Кременецького обласного гуманітарно-педагогічного інституту, Ягеллонського університету (Краків), Університету імені Адама Міцкевича (Познань), Сілезького університету (Катовіце). З привітальним словом під час

пленарного засідання виступили, зокрема, проректор ЛНУ ім. І.Франка Марія Зубрицька та віце-консул Генерального консульства Республіки Польща у Львові Марцін Зєневич.

Учасники та гості конференції мали змогу прослухати близько двадцяти п'яти доповідей на пленарному та трьох секційних засіданнях (“Теоретичні аспекти творчості Юліуша Словацького”, “Переклад, рецепція, компаративістика” і “Біографічні та історичні контексти”).

У теоретичній секції – найбільшій за кількістю доповідей – було представлено дуже широкий спектр тем, позицій і методологій. Подеколи представлена спроба застосування сучасної літературознавчої методології до “канонічного” тексту Словацького, як це нерідко буває, давала несподіваний, а то й приголомшливий ефект. Однією з найцікавіших у цьому сенсі пропозицій була доповідь *Марії Деліматі* з Познані, яка спробувала глянути на здійснену Словацьким інтерпретацію драми Кальдерона “Незламний князь” крізь призму концепції аб’єктивізації Юлії Крістевої. Ще задовго до постанови цієї концепції, в основі якої лежить ідея важковловимого “проміжного” стану між суб’єктом та об’єктом (“аб’єкта”) у творі Кальдерона-Словацького, з’являється її майже ідеальний прототип – фігура Князя, чия суб’єктивність неухильно деградує.

У світлі теорії карнавалізації Бахтіна запропонувала прочитувати поему Словацького “Беньовський” *Ірина Блотська* з того-таки Познанського університету. Її колега *Анна Колос* зосередила увагу на проблемах інтертекстуальності та іронії в драмі “Балладина”.

Окрема група доповідей стосувалася реконструкції образу гетьмана Мазепи у творчості Словацького – в контексті польському, польсько-українському та загальноєвропейському. *Марта Кацвін* із Кракова запропонувала прочитувати образ Мазепи крізь призму концепції мономіфу Дж.Кемпбела, конфронтуючи в рамках однієї фундаментальної міфічної “оповіді про героя” дві версії історичної постаті – гетьмана-авантюриста, ловеласа (європейська, байронівська версія) та гетьмана-героя (українська версія). *Юлія Роговська*, студентка Острозької академії, заакцентувала на методах реінтерпретації історії в поемі Словацького “Мазепа”, на точках незбіжності між представленим світом романтичного твору та історичними фактами. “Триптих” доповідей про Мазепу завершив виступ *Світлани Микуляк* із Кременця, зосереджений на аспекті компаративному, – доповідачка порівняла образ Мазепи в однойменних поемах Юліуша Словацького та Володимира Сосюри.

Ще один цікавий блок доповідей стосувався біографічних контекстів творчості автора “Срібного сну Саломеї”: тут на першому плані перебували стосунки поета з матір’ю, які досі залишаються непростю й дискусійною темою. Дискусії довкола певних аспектів цих стосунків та їх інтерпретацій виникли й під час конференції – особливий ентузіазм дискутантів викликала доповідь *Ольги Гулько* з Острога, котра запропонувала поглянути на взаємини Юліуша Словацького та Саломеї Словацької-Бекю крізь призму Едипового комплексу. Такий погляд, хоч і не новий, незмінно викликає протилежні думки й доводить, що історична постать Словацького, історико-біографічні та психологічні обставини його творчості досі вивчені набагато менше, ніж власне тексти. Не так евристичну, як, радше, інформативну цінність мали виступи *Романи Матвій* і *Тетяни Бойко* (Кременець) та *Ольги Грушицької* (Острого), присвячені різним аспектам впливу кременецького оточення на формування світогляду та чуттєвості поета, епістолярній спадщині Словацького тощо.

Ширшу філософсько-історичну перспективу дослідження запропонував студент Познанського університету *Томаш Евертовський*, який зосередився на слов'янофільських аспектах історіософської думки Словацького та запропонував відчитувати їх у контексті постколоніальної теорії. Слов'янофільство поета було потрактоване у доповіді як реакція на характерний для епохи Просвітництва погляд Заходу на слов'янський світ, який, по суті, перебував у межах стосунків колонізатора та колонізованого.

Окремим елементам поетики та образності у творах Словацького була присвячена низка доповідей студентів Львівського університету. У фокусі їхнього дослідження були мотиви дороги (*Василь Гутник*), ночі (*Ольга Лис*). Спробу інтегрувати різні аспекти представленого світу та розглянути їх у діахронічній перспективі здійснив *Назар Семчій* в доповіді про еволюцію часопростору у творчості Словацького.

На превеликий жаль, через різні обставини на конференцію не прибуло кілька доповідачів, які вивчають сучасну рецепцію творчості та переклади творів Юліуша Словацького. З цього блоку доповідей вирізнялися виступи, присвячені сучасним театральним інтерпретаціям драм польського романтика (*Сильвія Чахур* і *Томаш Ковальський*) та українським перекладам Словацького, які здійснив Дмитро Павличко (Тетяна Білорус).

Конференція була ювілейною, проте аж ніяк не парадно-формальною спробою згуртувати молодих дослідників творчості Юліуша Словацького з України та Польщі. І спробою успішною, доказом чого слугували хоча б тривалі й цікаві кулуарні дискусії після завершення секцій. Мандрівка до рідних місць Словацького – Кременця й околиць – та сходження на символічну для польського романтика гору Бону, якими завершилася конференція, стали для всіх учасників нагодою прилучитися до спадщини автора “Кордіана” й “Беньовського” не лише через дослідницький метатекст, але й через присутність та поетичне слово.

Остан СЛИВИНСЬКИЙ